

סילבוס - תוכנית הוראה לקורס
פסיכולוגיה במשקפיים מגדריים
ד"ר תאיר תג'ר-שפריר | התוכנית ללימודי מגדר
Psychology from a gendered perspective | 27-914-01

שיעור	סוג הקורס:
1	היקף נ"ז:
תשפ"ו	שנת לימודים:
א	סמסטר:
ימי שלישי בשעה 12:00	יום ושעה
בתיאום מראש	שעת קבלה:
Tair.tager@gmail.com	מייל מרצה:
קורס: פסיכולוגיה במשקפיים מגדריים למדה	קישור לאתר למדה:



תיאור הקורס ומטרות למידה

תקציר הקורס

הקורס יעסוק ביחסי הגומלין שבין פסיכולוגיה ומגדר. כיצד הפסיכולוגיה עוצבה והתהוותה בתוך עולם ותרבות ממוגדרת וכיצד תיאוריות פמיניסטיות השפיעו על עולם הפסיכולוגיה. באופן ספציפי, נדגים את היחסים בין פסיכולוגיה ומגדר תוך התמקדות בתיאוריות ומחקרים מהגישות החברתית, הפסיכואנליטית והקוגניטיבית.

מטרות/תוצרי הלמידה

- להכיר את הדיאלוג האינטרדיסציפלינרי רב השנים המתקיים בין פסיכולוגיה ופמיניזם, בהקשר של תהליכים התפתחותיים, חברתיים, ביולוגיים ותרבותיים.
- להכיר את התהליכים החברתיים העומדים בבסיס ההתפתחויות התיאורטיות בתחום.
- לזהות ולנתח השפעות הדדיות של הבניות תרבותיות ומבנים נפשיים אלה על אלה, ולדון במידה שבה הם מעצבים את השיח ואת ההתפתחות הנפשית של המינים.
- לבחון במבט ביקורתי אירועים, חוויות וטקסטים באמצעות הידע והכלים שנרכשו בקורס



תכנון מהלך השיעורים (כולל למידה פעילה):

מס' השיעור	נושא השיעור	למידה פעילה	קריאה/ צפיה נדרשת
1	מבוא – היסטוריה של הפסיכולוגיה	הרצאה פרונטלית ודיון בכיתה	Crawford, 2018 chapter 1
2	מבוא – היסטוריה של הפסיכולוגיה	הרצאה פרונטלית ודיון בכיתה	
3	מגדר וכוח	הרצאה פרונטלית ודיון בכיתה	Crawford, 2018 chapter 2
4	מגדר וכוח - המשך	הרצאה פרונטלית ודיון בכיתה	
5	תיאוריות מוקדמות על הבדלי מגדר	הרצאה פרונטלית ודיון בכיתה	פרויד, 1925 Chodorow, 1989
6	תיאוריות מוקדמות על הבדלי מגדר - המשך	הרצאה פרונטלית ודיון בכיתה	

7	נורמות חברתיות, תפקידים מגדריים, דעות קדומות וסטריאוטיפים מגדריים	הרצאה פרונטלית ודין בכיתה	Eagly & Wood, 2012
8	נורמות חברתיות, תפקידים מגדריים, דעות קדומות וסטריאוטיפים מגדריים - המשך	הרצאה פרונטלית ודין בכיתה	Fiske, 2018
9	נורמות חברתיות, תפקידים מגדריים, דעות קדומות וסטריאוטיפים מגדריים - המשך	הרצאה פרונטלית ודין בכיתה	Abrams & Hogg, 2006 chapter 2
10	נורמות חברתיות, תפקידים מגדריים, דעות קדומות וסטריאוטיפים מגדריים - המשך	הרצאה פרונטלית ודין בכיתה	Shuman et al., 2024
11	נשים וגברים בשוק העבודה העול המנטלי	הרצאה פרונטלית ודין בכיתה	Dean et al., 2022
12	נשים וגברים בשוק העבודה העול המנטלי - המשך	הרצאה פרונטלית ודין בכיתה	
13	פסיכופתולוגיה וטיפול מנקודת מבט מגדרית	הרצאה פרונטלית ודין בכיתה	מוכמל, Conlin, 2017, 2021
14	פסיכופתולוגיה וטיפול מנקודת מבט מגדרית	הרצאה פרונטלית ודין בכיתה	

*ייתכנו שינויים בסילבוס בהתאם לקצב ההתקדמות ואפקטיביות הלמידה



ציון סופי



משקל בציון הסופי	תיאור התוצר
10% מהציון הסופי	תרגיל בית
90% מהציון הסופי	עבודת סיכום



דרישות הקורס

נוכחות בשיעורים, השתתפות בדיונים והגשת העבודה והתרגיל

ביבליוגרפיה: תכנים לקריאה, צפיה והאזנה (רצוי עדכני)

מבוא

Crawford, M. (2018). *Transformations: Women, gender and psychology*. McGraw-Hill Higher Education. Chapter 1. pp.28-42

תיאוריות מוקדמות

פרויד, ז. (1925/2002) כמה השלכות נפשיות של ההבדל המיני האנטומי. בתוך ע. ברמן (עורך), *מיניות ואהבה*. תל אביב: עם עובד. עמ' 187-194

Chodorow, N. J. (1989). *Feminism and psychoanalytic theory*. Yale University Press. pp 45-65.

נורמות חברתיות, תפקידים מגדריים, דעות קדומות וסטריאוטיפים מגדריים

Abrams, D., & Hogg, M.A. (1998). *Social Identifications: A Social Psychology of Intergroup Relations and Group Processes* (1st ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203135457>

Eagly, A. H., & Wood, W. (2012). Social role theory. *Handbook of theories of social psychology*, 2(9), 458-476.

Fiske, S. T. (2018). Stereotype content: Warmth and competence endure. *Current directions in psychological science*, 27(2), 67-73.

Shuman, E., Johnson, D., Saguy, T., & Halperin, E. (2018). Threat to the group's image can motivate high identifiers to take action against in-group transgressions. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 44(11), 1523-1544.

נשים וגברים בשוק העבודה

Dean, L., Churchill, B., & Ruppanner, L. (2022). The mental load: building a deeper theoretical understanding of how cognitive and emotional labor overload women and mothers. *Community, Work & Family*, 25(1), 13-29.

פסיכופתולוגיה וטיפול מנקודת מבט מגדרית

מוכמל, מ' (תשע"א). לא בבית ספרנו: על חסרונן של פרספקטיבות מגדריות ביקורתיות בלימודי הפסיכולוגיה הקלינית באוניברסיטאות בישראל. *המשפט*, טז 441-480.

Conlin, S. E. (2017, May). Feminist therapy: A brief integrative review of theory, empirical support, and call for new directions. In *Women's Studies International Forum* (Vol. 62, pp. 78-82). Pergamon.

קריאת העשרה

Balachandra, L., Briggs, T., Eddleston, K & Brush, C. (2019). Don't pitch like a girl!: How gender stereotypes influence investor decisions. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 43 (1), 116-137.

Charlesworth, T. E., & Banaji, M. R. (2022). Patterns of implicit and explicit stereotypes III: Long-term change in gender stereotypes. *Social Psychological and Personality Science*, 13(1), 14-26.

Crawford, M. (2018). *Transformations: Women, gender and psychology*. McGraw-Hill Higher Education. Chapter 3

Eliot, L. (2010). *Pink brain, blue brain: How small differences grow into troublesome gaps-and what we can do about it*. Simon and Schuster.

Fine, C., Joel, D., & Rippon, G. (2019). Eight things you need to know about sex, gender, brains, and behavior: A guide for academics, journalists, parents, gender diversity advocates, social justice warriors, Tweeters, Facebookers, and everyone else. *Social Justice Warriors, Tweeters, Facebookers, and Everyone Else. Scholar & Feminist Online*, 15.

Fine, C., Jordan-Young, R., Kaiser, A., & Rippon, G. (2013). Plasticity, plasticity, plasticity... and the rigid problem of sex. *Trends in cognitive sciences*, 17(11), 550-551.

Giles, H., Reid, S. A., & Harwood, J. (Eds.). (2010). *The dynamics of intergroup communication* (Vol. 8). Peter Lang.

Hyde, J. S., Bigler, R. S., Joel, D., Tate, C. C., & van Anders, S. M. (2019). The future of sex and gender in psychology: Five challenges to the gender binary. *American Psychologist*, 74(2), 171.

- Joel D, Berman Z, Tavor I, Wexler N, Gaber O, Stein Y, Shefi N, Pool J, Urchs S, Margulies D, Liem F, Hänggi J, Jäncke L, Assaf Y (2015) Sex beyond the genitalia: The human brain
- Kimmel MS (2008) *The Gendered Society* (3rd ed) Oxford University Press, New York. Chapters 1 and 2 (pp. 19-30)
- Rippon, G. (2019). *The Gendered Brain: The new neuroscience that shatters the myth of the female brain*. Random House. Chapter 10.
- Rudman, L. A., & Glick, P. (2021). *The social psychology of gender: How power and intimacy shape gender relations*. Guilford Publications.
- Rutherford, A. (2019). *Psychological perspectives on gender: An intellectual history*. In R. Sternberg & W. E. Pickren (Eds.), *The Cambridge handbook of the intellectual history of psychology* (pp. 345–370). Cambridge, United Kingdom: Cambridge University Press.
- Rutherford, A. (2020). Doing science, doing gender: Using history in the present. *Journal of Theoretical and Philosophical Psychology*, 40(1), 21.
- Rutherford, A., Vaughn-Johnson, K., & Rodkey, E. (2015). Does psychology have a gender? *The Psychologist*, 28, 508–511.
- Saguy, A. C., & Williams, J. A. (2022). A Little Word That Means A Lot: A Reassessment of Singular They in a New Era of Gender Politics. *Gender & Society*, 36(1), 5-31.
- Saguy, T., Reifen-Tagar, M., & Joel, D. (2021). The gender-binary cycle: The perpetual relations between a biological-essentialist view of gender, gender ideology, and gender-labelling and sorting. *Philosophical Transactions of the Royal Society B*, 376(1822), 20200141.
- Szekeres, H., Shuman, E., & Saguy, T. (2020). Views of sexual assault following# MeToo: The role of gender and individual differences. *Personality and Individual Differences*, 166, 110203.